USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2020/1954

ze dne 14. května 2020

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropské agentury pro chemické látky (ECHA) na rozpočtový rok 2018

EVROPSKÝ PARLAMENT,

— s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropské agentury pro chemické látky na rozpočtový rok 2018,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na stanovisko Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0063/2020),

A. vzhledem k tomu, že podle výkazu příjmů a výdajů ([1]) Evropské agentury pro chemické látky (dále jen „agentura“) činil její konečný rozpočet na rozpočtový rok 2018 celkem 118 760 709 EUR, což ve srovnání s rokem 2017 představuje nárůst o 7,45 %; vzhledem k tomu, že přibližně 72,47 % rozpočtu agentury pochází z plateb a poplatků a 26,18 % z Unie a ze třetích zemí ([2]);

B. vzhledem k tomu, že Účetní dvůr ve své zprávě o ověření roční účetní závěrky agentury za rozpočtový rok 2018 (dále jen „zpráva Účetního dvora“) uvádí, že získal přiměřenou jistotu, že roční účetní závěrka agentury je spolehlivá a uskutečněné operace jsou legální a správné;

Rozpočtové a finanční řízení

1. žádá, aby agentura jako jedna z agentur Unie odpovědných za posuzování regulovaných produktů měla k dispozici dostatečné finanční prostředky k plnění svých úkolů;

2. s uspokojením konstatuje, že díky úsilí vynaloženému na monitorování rozpočtu během rozpočtového roku 2018 dosáhla míra plnění rozpočtu 99,92 %, čímž oproti roku 2017 došlo k nárůstu o 1,25 %; dále konstatuje, že míra čerpání prostředků na platby činila 87,04 %, což ve srovnání s rokem 2017 představuje pokles o 0,59 %;

3. zdůrazňuje, že agentura je částečně financována z poplatků od společností, které žádají o registraci chemických látek, jak stanoví nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ([3]); konstatuje, že výše poplatku závisí na velikosti společnosti a množství registrovaných chemických látek; konstatuje, že agentura zjistila, že přibližně 52 % společností nesprávně vykázalo svou velikost, což vedlo k nižším poplatkům; zdůrazňuje, že toto zjištění dokazuje omezení systému, který příliš spoléhá na vlastní prohlášení žadatelů; bere na vědomí, že agentura fakturovala v průběhu let opravy poplatků a správních poplatků ve výši 17,9 milionu EUR a zaznamenala při zpětném vymáhání neoprávněně snížených poplatků a při výběru dosud nezaplacených správních poplatků výrazný pokrok; konstatuje však, že stále zbývá provést značný počet ověření a že objem oprav poplatků, které ještě zbývá provést, nebyl ke konci roku 2018 znám; naléhavě žádá agenturu, aby zavedla podobně důkladná předběžná ověření s cílem minimalizovat riziko podvodných prohlášení žadatelů o sobě; dále naléhavě vyzývá vnitrostátní donucovací orgány, aby posílily systémy ověřování a zveřejňování množství chemických látek uváděného společnostmi; vyzývá

([1]) Úř. věst. C 120, 29.3.2019, s. 209.
([2]) Úř. věst. C 120, 29.3.2019, s. 212.
([3]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Úř. věst. L 396, 30.12.2006, s. 1).

agenturu, aby orgánu příslušnému pro udělení absolutoria podala zprávu o svém úsilí a dosažených výsledcích s cílem dále snižovat výrazné zpoždění při ověřování a provádět opravy poplatků a vymáhání nezaplacených poplatků; vyzývá Komisi, aby navrhla opatření, která by mohla tuto situaci zlepšit, s cílem zabránit podvodům v prohlášeních o velikosti žadatelů a umožnit agentuře plánovat svůj rozpočet na stabilnějším základě;

4. konstatuje, že poplatky, které odvádějí podniky v daném odvětví, se rok od roku podstatně liší, a že agentura tak není schopna s dostatečnou přesností odhadnout vyrovnávací příspěvek z rozpočtu Unie, což komplikuje rozpočtové plánování; požaduje zahájení dialogu o reformě mechanismů financování agentury, aby byla zajištěna jeho udržitelnost;

5. konstatuje, že agentura má příjmy jednak z poplatků a plateb placených odvětvovými subjekty a jednak dostává vyrovnávací dotaci z rozpočtu Unie; se znepokojením konstatuje, že podle zprávy Účetního dvora se očekává, že jelikož třetí lhůta pro registraci chemických látek podle nařízení (ES) č. 1907/2006 uplynula v květnu 2018, budou od roku 2019 výrazně klesat příjmy z poplatků a plateb; poukazuje na to, že hrozí riziko, že relativně stabilní výdaje a mnohem méně předvídatelné příjmy budou mít negativní vliv na činnosti agentury a plnění rozpočtu; zdůrazňuje, že je nezbytné zavést nový, udržitelný a důkladný model financování, o kterém agentura, podle své odpovědi, zahájila s Komisí diskuse; vyzývá agenturu, aby orgán příslušný pro udělení absolutoria o vývoji v této věci pravidelně informovala;

Výkonnost

6. zjišťuje, že na základě připomínek orgánu příslušného pro udělení absolutoria týkajících se potřeby vypracovat při revizi celkového systému řízení výkonnosti klíčové ukazatele výkonnosti více zaměřené na výsledky a dopad, které zhodnotí přidanou hodnotu činností agentury, agentura během roku 2018 přepracovala svůj model řízení výkonnosti do pracovního programu na rok 2019 ve snaze lépe ukázat dopad a výsledky své práce; konstatuje, že pracovní program na rok 2019 nyní uvádí typ ukazatele (dopad, výsledek, výstup, vstup), a již nepoužívá tentýž typ ukazatelů pro různé druhy práce, nýbrž obsahuje klíčové ukazatele výkonnosti, které vyhovují příslušnému pracovnímu procesu;

7. konstatuje, že i přes rizika a omezení v některých oblastech splnila agentura 58 z 69 cílů svých klíčových ukazatelů výkonnosti; dále naléhavě žádá agenturu, aby se snažila dosáhnout 100% splnění cílů svých klíčových ukazatelů výkonnosti;

8. konstatuje, že agentura dokončila registrační fázi podle nařízení (ES) č. 1907/2006, aniž by způsobila narušení trhu, a že podpořila podniky při přípravě a registraci 28 357 registračních dokumentací;

9. bere na vědomí, že agentura i nadále sdílí svou funkci interního auditu s Agenturou pro evropský globální navigační družicový systém a úzce spolupracuje s ostatními agenturami, včetně sdílení služeb v rámci meziagenturní sítě a sdílení zdrojů prostřednictvím memorand o porozumění; chválí tuto spolupráci jako příklad pro další agentury, který stojí za to následovat; vybízí agenturu, aby usilovala o další a širší spolupráci s agenturami Unie; vybízí agenturu, aby iniciovala diskusi o sdílení zdrojů v případě úkolů, které se překrývají s úkoly jiných agentur s podobnými oblastmi činnosti;

10. ze zprávy Účetního dvora zjišťuje, že v zadávacím řízení na rámcovou smlouvu na poskytování služeb infrastruktury IT předložilo pět společností nabídky v hodnotě od 10 milionů EUR do 38,2 milionu EUR a že agentura udělila rámcovou zakázku v hodnotě 30 milionů EUR uchazeči, který předložil nabídku v hodnotě 12 milionů EUR; konstatuje však, že takto značný rozdíl mezi hodnotou zakázky a skutečnou hodnotou nabídek vzbuzuje otázky o řádném finančním řízení; bere na vědomí odpověď agentury, že původně odhadla hodnotu rámcové smlouvy v souladu s pokyny Komise k zadávání veřejných zakázek; bere na vědomí, že agentura zvolila jednací řízení, aby podnítila co nejširší konkurenci a docílila co nejlepšího poměru mezi kvalitou a cenou; vyzývá agenturu, aby uplatňovala důsledný systém řádného finančního řízení zakázek v oblasti IT;

11. vybízí agenturu, aby pokračovala v digitalizaci svých služeb;

12. připomíná, že agentura je mezi regulačními orgány hnací silou při provádění právních předpisů Unie v oblasti chemických látek ve prospěch lidského zdraví a životního prostředí, inovace a konkurenceschopnosti; konstatuje, že agentura společnostem pomáhá při dodržování právních předpisů Unie v oblasti chemických látek, prosazuje bezpečné používání chemických látek, poskytuje o nich informace a zároveň se zaměřuje na ty chemické látky, jež vzbuzují obavy;

13. žádá, aby agentura jako jedna z agentur Unie odpovědných za posuzování regulovaných produktů měla k dispozici dostatečné finanční prostředky k plnění svých úkolů;

14. připomíná, že rok 2018 byl konečnou lhůtou pro registraci podle nařízení (ES) č. 1907/2006; zdůrazňuje, že agentura v tomto roce obdržela 37 400 spisů, což představuje nárůst o 135 % oproti roku 2017; vyzdvihuje způsob, jakým se agentura vyrovnala s dramatickým nárůstem registrací v uplynulém roce;

15. vítá snahu o zjednodušení organizační struktury v roce 2018 s cílem dosáhnout další zefektivňování činnosti díky lepšímu propojení a koordinaci jednotlivých úkolů; konstatuje, že se agentuře daří plnit naprostou většinu vytyčených cílů;

16. vyzývá agenturu, aby orgán příslušný k udělení absolutoria informovala o opatřeních přijatých v reakci na doporučení vyplývající z druhého přezkumu nařízení (ES) č. 1907/2006 a aby zajistila soulad registrační dokumentace;

17. žádá o informace, v jaké fázi je příprava prototypu databáze podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ([4]), který by měl být představen začátkem roku 2020;

18. žádá o informace, jaké kroky agentura učinila v reakci na souhrnnou zprávu Komise o uplatňování nařízení REACH a v ní obsažené návrhy opatření adresované přímo agentuře;

Personální politika

19. bere na vědomí, že ke dni 31. prosince 2018 byl plán pracovních míst naplněn z 96,29 %, přičemž ze 458 dočasných zaměstnanců schválených v rámci rozpočtu Unie (ve srovnání s 460 schválenými místy v roce 2017) jich bylo jmenováno 441; dále konstatuje, že pro agenturu v roce 2018 pracovalo 122 smluvních zaměstnanců a 14 vyslaných národních odborníků;

20. konstatuje, že agentura má zavedenu politiku boje proti obtěžování i příslušné pokyny, které byly v roce 2018 aktualizovány; oceňuje, že agentura zajistila školení a zpřístupnila důvěrné poradenství;

21. bere na vědomí, že agentura zveřejňuje oznámení o volných pracovních místech na svých internetových stránkách, na sociálních sítích a na zvláštních stránkách sítě agentur EU, aby těmto oznámením zajistila větší publicitu; vyzývá agenturu, aby zveřejňovala svá oznámení o volných pracovních místech na internetových stránkách Evropského úřadu pro výběr personálu;

22. vítá skutečnost, že agentura zveřejňuje na svých internetových stránkách životopisy všech členů správní rady a jejích výborů, včetně těch jejích předsedů, kteří jsou zaměstnanci agentury, výkonného ředitele a všech členů odvolací rady;

23. s uspokojením bere na vědomí, že v roce 2018 bylo dosaženo dobrého vyváženého zastoupení žen a mužů, pokud jde o pozice vedoucích pracovníků (4 muži a 3 ženy), konstatuje však, že v případě správní rady vyváženého zastoupení ve stejné míře dosaženo nebylo (15 mužů a 21 žen);

Prevence a řešení střetů zájmů a transparentnost

24. podle agentury představují příjmy z poplatků zapsané do rozpočtu na rok 2018 73 % celkových příjmů; bere na vědomí příkladný systém agentury pro monitorování a prevenci případných střetů zájmů a její názor, že takovéto střety nehrozí, jelikož poplatky mají za cíl pouze pokrýt vynaložené náklady a pracovníci agentury zapojení do utváření veřejného mínění jsou pravidelně hodnoceni s cílem zajistit jejich nezávislost; konstatuje, že agentura by uvítala řešení, kdy by Komise vybírala poplatky jejím jménem, což by usnadnilo finanční řízení agentury a pomohlo omezit riziko nedostatků;

25. vítá skutečnost, že agentura shromažďuje každoročně aktualizovaná prohlášení o zájmech od všech zaměstnanců a externích odborníků a zveřejňuje je na internetových stránkách agentury;

([4]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3).

26. bere na vědomí další kroky učiněné ve snaze zvýšit transparentnost a ochranu oznamovatelů; podle agentury jsou všechna setkání jejího vrcholného vedení se zúčastněnými stranami registrována a zveřejňována na jejích internetových stránkách, aby byla zajištěna plná transparentnost;

Interní audit

27. bere na vědomí, že agentura přijala v září 2019 politiku týkající se obsazování citlivých pracovních pozic, která by vymezovala citlivé funkce, udržovala jejich výčet aktuální a stanovovala vhodná opatření pro zmírnění rizika zvláštních zájmů, a zahájila její provádění;

28. konstatuje, že v roce 2018 vydal útvar interního auditu Komise auditní zprávu „Střet zájmů a etika v agentuře ECHA" a že v září 2018 agentura vypracovala a projednala akční plán pro oblasti, v nichž je možno dosáhnout zlepšení, a že od poloviny roku 2019 byly všechny akce provedeny;

Další připomínky

29. konstatuje, že poté, co si vybrala novou budovu a podepsala v roce 2017 nájemní smlouvu z důvodu ukončení předchozí nájemní smlouvy dne 31. prosince 2019, měla agentura v lednu 2020 v plánu přestěhovat se do nových prostor v Helsinkách; konstatuje, že stěhování do nových prostor bylo dokončeno dne 7. ledna 2020;

30. podněcuje agenturu k tomu, aby i nadále měřila možné budoucí snížení části svých příjmů v důsledku rozhodnutí Spojeného království vystoupit z Evropské unie; zjišťuje, že dopad podle všeho zůstane omezený vzhledem k tomu, že platnost požadavku registrace stanoveného v nařízení (ES) č. 1907/2006, na jehož základě plynuly agentuře značné příjmy z poplatků, již skončila;

31. vyzývá agenturu, aby se zaměřila na šíření výsledků svého výzkumu mezi veřejností a aby s veřejností komunikovala prostřednictvím sociálních sítí a dalších médií;

32. pokud jde o další připomínky, které jsou připojeny k rozhodnutí o udělení absolutoria a jsou horizontální povahy, odkazuje na své usnesení ze dne 14. května 2020 ([5]) o výkonnosti, finančním řízení a kontrole agentur.

([5]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0121.